

ПОСТАНОВА

*вченої ради Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка*

від 26 березня 2019 р.

«Про практичну підготовку студентів факультету педагогіки і психології у контексті реалізації стандарту вчителя початкових класів»

Заслухавши інформацію декана факультету педагогіки і психології Чайки В. М., вчена рада констатує, що практична підготовка студентів здійснюється в умовах модернізації вищої освіти, що обумовлена законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту», концепцією «Нова українська школа», державним стандартом початкової освіти, професійним стандартом вчителя початкових класів, положенням ТНПУ ім. В. Гнатюка «Про організацію та проведення практик студентів», іншими підзаконними актами.

У зв'язку з прийняттям «Стандарту початкової освіти» і «Стандарту вчителя початкових класів» внесено зміни й доповнення до навчальних планів та освітніх програм, що стосуються організації освітнього процесу, зокрема: змінено назви предметів відповідно до освітніх галузей, реалізовано інтегрований підхід у викладанні навчальних дисциплін, удосконалено зміст навчально-дослідних завдань, які виконують студенти під час аудиторних занять та в процесі практики, розроблено методичні посібники для студентів і викладачів-методистів з проблем нової української школи, рекомендовані МОН України («Я досліджую світ» - підручники для 1-2 класів, а також альбом-посібник, автори доц. Жаркова І.І., доц. Гладюк Т.В.).

Для практичної підготовки студентів спеціальностей «Початкова освіта» і «Дошкільна освіта» створюється (до 01.06.2019 р.) навчально-методичний центр НУШ (ауд.332), в якому будуть проводитися лабораторно-практичні заняття зі студентами, а також учнями початкової школи і дітьми дошкільного віку. 17-18 травня 2018 року було проведено міжнародну наукову конференцію «НУШ: теорія і практика реалізації інтегрованого підходу», співorganizаторами якої були факультет педагогіки і психології та хіміко-біологічний факультет. Викладачі випускової кафедри отримали сертифікати НУШ у процесі дистанційного навчання, організованого МОН України. На базі факультету уже 17 років функціонує Літня україномовна школа на основі співпраці із Саскачеванським університетом та університетом Ватерлоо (Канада). Студенти факультету упродовж літніх місяців працюють волонтерами разом з канадськими студентами в Петриківському дитячому будинку-інтернаті, де здобувають досвід з організації інклюзивної освіти.

Практична підготовка студентів факультету має наскрізний характер і охоплює різні види педагогічних практик упродовж майже всього періоду навчання. Питома вага фахової і практичної підготовки від загальної кількості кредитів на бакалавраті становить 41,4% (240 кр.), в магістратурі – 35,5% (90 кр.).

Як показують результати успішності студентів спеціальності «Початкова освіта» з дисциплін фахової і практичної підготовки, загальна успішність становить 92,5 %, якість знань 47,5 %. Результати успішності за проходження педагогічної практики значно вищі, ніж успішність під час вивчення дисциплін психолого-педагогічного циклу (загальна успішність становить відповідно 98 %, якість – 94 %). Такі показники можна пояснити формальним підходом до організації практики з боку окремих методистів, порушеннями вимог принципу об'єктивності з боку вчителів-практиків.

Про ефективність практичної підготовки свідчать результати анкетування студентів, вчителів, керівників шкіл. Анкетування продемонструвало, що студенти вважають практику важливим систематичним компонентом професійної підготовки. 90 % студентів відповіли, що вони готові до роботи в школі. Водночас багатьом студентам бракує методичних знань з іноземної мови, з української мови, інформатики, математики, основ здоров'я. Майбутні фахівці вказують на необхідність скорочення кількості нефахових дисциплін і посилення практичної підготовки, вдосконалення знань і вмінь з організації освітнього процесу в умовах НУШ, роботи з дітьми, що мають особливі потреби, організації класного колективу і проведення виховних заходів, методики проведення інтегрованих уроків. Студенти вважають, що практична підготовка здійснюється «застарілими методами»: підготувати конспект або фрагмент уроку, законспектувати, підібрати ілюстративний матеріал, виписати основні формулювання та інші. Наші спостереження показують, що педагогічні закономірності і правила навчання, дидактичні

цілі часто не стають основою педагогічних рішень майбутніх фахівців. Вони керуються насамперед дидактико-методичними орієнтирами і стереотипами діяльності.

Серед пропозицій, які висловлюють студенти, на першому місці - зменшення питомої ваги теоретичних дисциплін, паперової документації. Теми магістерських робіт, на думку студентів, повинні бути «прив'язані» до проблем освітньої практики.

Для реалізації перелічених завдань і подальшого вдосконалення практичної підготовки вчена рада постановляє:

1. Діяльність з організації практичної підготовки студентів факультету педагогіки і психології вважати задовільною.

2. Ректорату:

2.1. Розглянути можливість оновлення матеріально-технічної бази центрів і лабораторій факультету мультимедійними комплексами, засобами відеофіксації уроків та виховних заходів.

Упродовж 2018-2019 н. р.

2.2. Сприяти забезпеченню новими підручниками початкової школи для проведення лабораторно-практичних занять з фахових методик для реалізації вимог НУШ.

До 1 червня 2019 р.

3. Навчально-методичному відділу:

3.1. Здійснити вибірковий контроль за якістю складання навчальних планів, навчальних програм щодо збільшення питомої ваги практичної підготовки студентів.

До 1 вересня 2019 р.

4. Декану факультету педагогіки і психології:

4.1. Спільно із завідувачами випускових кафедр здійснити корекцію навчальних планів, посилити їх практичну складову через оновлення змісту фахово-спрямованих дисциплін, активніше залучати до оновлення змісту навчання вчителів практиків і стейкхолдерів.

До 1 вересня 2019 р.

5. Науково-методичній комісії факультету:

5.1. Організувати роботу щодо посилення практичної спрямованості освітніх програм і навчальних планів відповідно до Концепції педагогічної освіти в Україні.

До 1 червня 2019 р.

5.2. Провести науково-методичний семінар з проблем реалізації концепції нової української школи і розробки професійних стандартів для освітньої галузі.

До 1 жовтня 2019 р.

6. Керівнику виробничої практики університету та відповідальним за організацію практик на факультетах:

6.1. На освітньому порталі ТНПУ сформувати електронне портфоліо з навчальних предметів професійного спрямування за спеціальностями (методичні поради, педагогічні знахідки, інноваційні методи і прийоми роботи, моделі уроків і виховних заходів, науково-дослідні завдання та ін.).

До 1 вересня 2019 р.

7. Завідувачам кафедр факультету педагогіки і психології:

7.1. Забезпечити відповідність індивідуальних планів роботи викладачів новим пріоритетам діяльності НУШ.

До 1 червня 2019 р.

7.2. Забезпечити застосування інноваційних методів і технологій практичної підготовки студентів (симулятивні методи, кейс-метод, портфоліо, дидактичні ігри, моделювання ситуацій, електронне навчання та інші).

Упродовж навчального року

8. Завідувачам кафедр педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти, філологічних дисциплін початкової освіти:

8.1. Організувати методичний семінар з проблеми вдосконалення змісту фахових методик у контексті реалізації ідей НУШ і «Стандарту вчителя початкових класів».

До 1 вересня 2019 р.

8.2. Розробити тематику магістерських робіт практичного спрямування і забезпечити їх рівномірний розподіл між викладачами випускової кафедри з можливістю залучення до керівництва науково-педагогічних працівників інших кафедр факультету.

До 1 вересня 2019 р.

**Контроль за виконанням даної постанови покласти на першого проректора університету
Терещука Г. В.**